

կամ հրաժարման, ընդհանրապես ամեն պաշտօնատարաց իրաւատւածեան և հրաժարեցուման, իրաւութեան, համարակարգութեան գիւտնի և վերջապէս պիւճէի վերաբերեալ օրինաց ծրագրերը :

« Կը փափաքիմ որ այս ամեն օրէնքներն հետզհետէ քննուին, վրձնուին ու սրոյնին :

« Ստիպողական կերպիւ պիտի զբաղիք դատական տեսնից վերահազմութեան, որ իւրաքանչիւրին իրականց միակ պապէնն է, և ուստիկան զինուորաց կազմութեան : Այս երկու նպատակին կարելի չէ հասնիլ՝ առանց իւրաքանչիւրին սահմանեալ ծախսոց գումարն աւելցնելու :

« Արդ, ինչպէս որ ժողովին ներկայացուելիք Պիւճէն պիտի տեսնէք, մեր երաւմուտքն ամենագործաւորին վիճակի մէջ է : Կը յանձնարարեմ ձեզ որ ամեն բանէ առաջ ջանաք այդ վիճակին դժուարութիւնները դարմանելու և Պետութեան վարկը վերահաստատելու միջոցներ ձեռք առնուիլ, փոյթ ունելով միանգամայն անհրաժեշտ բարենորոգմանց պահանջած գումարներն ալ ապահովելու :

« Կոյսրութեան և հպատակներու ամենամեծ պէտքերէն մին ալ երկրագործութեան և արուեստից զարգացումն է : Քաղաքակրթութեան յառաջդիմելուն և հասարակաց հարստութեան աճելուն անհրաժեշտ եղող այս արդիւնքը՝ դիտութեանց և հասարակային կրթութեան դարգացման հետ սերտ կապակցութիւն ունի :

« Դպրոցական հաստատութեանց բարեօրէն և ուսմանց հիմնագրին որոշման համար պատրաստեալ օրինաց ծրագրեր պիտի ներկայացուին ձեր յառաջիկայ շրջանին մէջ :

« Իսկ վերայիշեալ օրինաց՝ ինչպէս նաեւ ապագային մէջ պատրաստուելիք ուրիշ ամեն օրինաց դործադրութեան համար՝ Պետութեան պաշտօնատարաց լաւ քննութեանն արջափ մեծ կարն օրութիւն տրուի՝ քիչ է : Իմ նախարարս իրենց ամեն փոյթին այդ բանին պիտի նուիրեն, և միանգամայն վարձատրական և քաջարկական դրութեան գործադրութեանը պիտի հսկեն, զոր Սահմանադրութիւնն հաստատած է ի նըպատտ անսողիւտ պաշտօնէից :

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

Տոճկաստանի Հայոց յառաջող խնւթեան հաշուեկիւրը 1876 տարւոյն մէջ.— Լուսթիւն լրագրաց.— Փակուէն Ն. Երանա. զարեան վարժարանին.— Բացուէն Լիկէ. տին հրէից ի թեւադոնիկէ.— Յունաց Սիւղոյններն.— Վիճակագիր զպրոցաց.— Թէ ինչո՞ւ բնական գիտութիւնք և ընդհանուր պատմութիւն արտադրուած են զսրոյններն.— Ուսումնական խորհրդոյ վերջին շրջաբերականը.— Նոր հրատարակութիւնք.— Տարբեր բնական պատմութեան.— Ստալինոյ Բնագիտութեան :

(Ծր. Կէ 1950)

Հրէից վրայ անկարկ մը ձգեցինք, Յունաց վիճակն ալ աւելի է : Յոյք մի միայն Պոսոյ մէջ մի քանի տեսակ բարձրագոյն վարժարաններ ունին. աստուածաբանական, վարժապետական, վաճառականական և այլն : Թողումը Մարտիկի, Թրիքիտի և այլն ունեցած վարժարաններն Մասնաւորապէս այս վերջին տարիներու մէջ Յոյք մեծ ջանք սկսած են ընել մանուսկր իրենց գաւառացի ազգայնաց մէջ լուսաւորութիւն մը տնջնելու, անոնց վիճակը բարձրացնելու համար : Օր չանցնիր որ Յոյն լրագրաց մէջ Զօղրաֆօսի, Խրիսթաքի և այլոց այս ինչ գործին, այն ինչ թաղին մեծամեծ գումարներ նուիրելը չկարգացուի Հարուստներուն հետ Յոյն ուսումնականք ալ ձեռք ձեռք :

« Իմ գահակար թեոնն օրէն այս ճշմարտութեան խնամուտ լրջալով, որոշեցի իմ սեփական ծախիս փարժարան մը բանալ, որ ընդհանուր վարժութեան համար բանիրուն պաշտօնատարներ հասցնէ ապագային մէջ : Ինչպէս որ բոլոր է վարժարանին կանոնադրութեան մէջ, անկէ ելնող աշակերտք պիտի կրնան վարձական և դաստիարակական ամենաբարձր պաշտօններու հասնիլ, իմ ամեն կարգի հպատակաց մէջէն պիտի առնուին և իրենց յաջողակութեան համեմատ պիտի յառաջանան :

« Արդէն գրեթէ երկու տարիէ ի վեր ներքին դժուարութեանց դէմ գնելու պարտաւորեցանք : Նոյն միջոցին, մանաւանդ Սերվիոյ և Գարատալի հետ ծագած թշնամութեանց միջոցին, իմ հաւատարիմ հրատարակներս առ հասարակ հայրենասիրութեան փորձեր տուին, և զօրքերս ալ՝ մեծամեծ նեղութիւններ կրելով՝ քաջութեան գործեր ըրին, որոց բարձր արժէքը կը ճանչնան :

« Այն ամեն անցից մէջ՝ մեր իրաւունքը պաշտպանելէ զատ ուրիշ դիտում չունեցանք : Այս նպատակաւ մեր ըրած ջանից արդիւնքն եղաւ Սերվիոյ հետ խաղաղութեան վերահաստատութիւնն իսկ Գարատալի հետ բացուած բանակցութեանց պատճառաւ ձեռք առնուելիք տրամադրութիւնները ձեր քննութեան պիտի ներկայուին ձեր առաջին գումարման օրէն, և կապարեմ ձեզ որ հնար եղամին չափ փութացնէք ձեր որոշումները :

« Օտար տէրութեանց հետ յարաբերութիւններս միշտ այն բարեկամութեան և յարգանաց ոգւով տրուեցաւ են, որք մեր ահրաւրութեան համար թանկագին աւանդութիւն մ'են :

« Անդրոյ կառավարութիւնն առկէք քանի մ'ամիս առաջ մայրաքաղաքի մէջ դեսպանակար հօգը մը գումարել առաջարկելով, և միւս ահրաւրութիւնք ալ առաջարկեալ հիմնական կէտերն ընդունելով, Բ. Դուռնալ ալ հաւանութիւն տուաւ դեսպանակար հօգին : Թէ և այն գումարումը վերջնական համաձայնութեան մը չ'յանգեցաւ, բայց և այնպէս դարձեալ ցոյց տուինք որ մեր պատրաստ էինք գործադրել ահրաւրութեանց բաղձանքներն ու այն խորհուրդներն որք կրնային համաձայնիլ դաշնագրութեանց, հանրագային իրաւանց :

քի տուած բազմաթիւ ուսումնական զօրաւոր ընկերութիւններ հիմնեցին ի Բերա, մանաւանդ այս վերջին մի քանի տարիներու մէջ, որոց Սերվիոն անուր կուտան, որք ճիւղեր ունին բոլոր գաւառաց մէջ և նպատակ ազգային ոգի և լուսաւորութիւն տարածելու յունաց ամեն ընկերական կարգերուն մէջ : Յունաց ամենէն երեւելի բժիշկները, գրութագէտները, սեղանաւորներն և վաճառականք գիշերները շատ անգամ կը համախմբին հոն, ուր յունական անցեալ պատմութեան վրայ, յունաց ներկայ վիճակին վրայ և զանազան ուսումնական նիւթերու վրայ հմտալից բանախօսութիւններ կը լինին : Յոյք օտարազգի երեւելի անձինք ալ պատուով անդամ գրած են իրենց այս ընկերութեան, մինչև անգամ Պրէզիլիոյ կայսրն, որ իրենց մէկ երեւելի իւր ներկայութեամբն ալ պատուեց, նաեւ Լորտ Տէրպի և այլն : Կարծեմք Հայեր անգամ անգամակցած են այս ընկերութեանց, Մեք ինչո՞ւ չունենայինք Բերայի մէջ ոչ ոք օրինակ ընկերութիւններ, միթէ մի քանի երեւելի Հայ բժիշկներ, սեղանաւորներ, գրագէտներ և այլն չկան այդ թաղին մէջ : . . . Ինչ եղան ժամանակ մը երեւան ելած խօսարաններն :

* Ուրախ ենք որ վերջին օրերս Բերայի և Նախիւտարի մէջ երկու խօսարանք բացուեցան :

և մեր վիճակին ու իրաւանց հարկին հետ :

« Այս անհամաձայնութեան պատճառներն առաւել դժուարութեան ձև երուն ու միջոցներուն մէջ էին. քան թէ խնդրոյն հիման մէջ :

« Թանցիմութիւն հրատարակութեանէն մինչև այսօր՝ Պետութեան վարձական ամեն ճիւղերուն և ընդհանուր վիճակին մէջ կատարուած մեծ յառաջդիմութիւններն տուաւ իւր տարեկան գործերու անհրաժեշտ հարկը կը ճանչնան, Հետեւաբար իմ ամեն ջանքս այս գործին պիտի նուիրեմ : Սակայն իմ ամենամեծ պարտականութիւններէն մին կընկատեմ նաեւ հրակի որպէս զի կայսրութեան պատուոյն և անկախութեան բնաւ քիտալքերու : Ժամանակին կը թողում իմ գիտաւորութեանց ուղղութիւնն ու անկեղծութիւնն ապացուցանել ամենուն :

« Իմ նպատակս՝ մեր իրաւունքն ու անկախութիւնը պաշտպանելու ճանքուն մէջ յարատեւել ըլլալով, ապագայ գործերուն մէջ ալ երբէք չպիտի խոտորիմ այս ճանքին :

« Դեսպանակար հօգին առաջ և յետոյ իմ կառավարութիւնն անկեղծութեան ու չափաւորութեան հորձեր տուաւ միշտ, որք կը սիրեմ յուսալ՝ Եւրոպական մեծ գերդաստանին հետ մեզ կապող բարեկամութեան ու համակրութեան կապերն առաւել սեղմելու պիտի նպաստեն :

« Ամենագործ Ստալին յաջողութիւն պարգեւ և մեր ամենուս ջանից :

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Պէշկապ 20 մարտ. Բէրթէվ էֆէնդին այսօր Միլան իշխանէն ընդունուեցաւ և Սուլթանին հրովարտանի անոր յանձնեց : Այսպէս խաղաղութիւնը վերջնական կերպիւ հաստատուեցաւ :

Վիէննա 20 մարտ. Նուվէ Բուէս լրագիրը Վեհ. Սուլթանին պատգամագրին սահմանադրական ոգին կը գովէ :

Վիէննա 21 մարտ. Սուլթանին պատգամագիրը խիստ լաւ ազդեցութիւն ըրաւ Եւրոպոյ մէջ :

Փարիզ 21 մարտ. Բեղադրուողին կէս պաշտօնական հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ սկզբնական դաշնագիրը վաղը պիտի ստորագրուի, և թէ ահրաւրութիւնները զատ զատ նմանօրինակ ծանուցագիր մը պիտի զրկեն Օսմանեան կառավարութեան :

ու չտարաններն, — և ըսել թէ Տ. Բերթիս Հայ ազգը իբրեւ Տոճկաստանի ամենէն յառաջագէտ ազգը կը դրուատէ՝

Տ. Երեմիայի Օրացոյցին վերջը Պոսոյ ազգային դպրոցաց մէկ վիճակացոյցը նշանակուած է — շատ լաւ խորհուրդ մ'է այդ զոր ունեցեր է Տ. Հայրը. — միայն չեմք գիտեր որ այդ վիճակագրութիւնն ու յաղորդեան առնող, դանի լուրջ խորհրդածութեան նիւթ ընող գտնուեցաւ արդեօք : Ես հետաքրքրութիւն ունեցայ մասնաւորապէս դպրոցաց մէջ աւանդեալ ուսման քննարկ հետազոտելու այդ վիճակացոյցին մէջ : Արդ՝ Պոսոյ մէջ գտնուած 53 ազգային դպրոցներէն դժուարագարար միայն երեքս Կոթը քիչ շատ անոնաւոր ուսումնատուութեան վիճակի մէջ գտայ : Գաւառի չէ՞ տեսնել որ Պոսոյ 53 դպրոցաց մէջէն հազիւ 4 կամ 5ին մէջ բանաւոր ուսմանը կաւանդուին, իսկ մընացած ամենամեծ մասին մէջ, որոյ մէջ կան նաեւ Պոսոյ էն նշանուոր թաղերէն շատերը, ինչպէս Իսկիւտար, Գումգաւառ, Օրթագիւղ, Պէշիկթաշ և այլն դպրոցք՝ ի մասին աւանդման ուսմանը՝ ամենապակասաւոր վիճակի մէջ կը գտնուին : Ասոնց գրեթէ և ոչ մէկին մէջ չկան ոչ Ազգային պատմութիւն, ոչ ընդհանրապէս պատմութիւն, ոչ բնական գիտութիւնք :

Լոնտոն 21 մարտ. Նախարարաց գլուխ Լորտ Պիքոնսֆիլդ այս իրիւն ճաշ կուտայ ի պատիւ Իկնաթիէվ զօրավարին :

Լոնտոն 22 մարտ. Լորտերուն ժողովին մէջ Լորտ Տէրպի ըսաւ թէ լաւագոյն վարչութիւն մը կը փախար թուրքոյ մէջ, բայց առաւել կարեւոր է Եւրոպոյ խաղաղութիւնը պահպանել :

Երեւանի մայր ժողովին մէջ ալ Սըր Սթաֆֆորտ Նորթքոթ ըսաւ թէ կառավարութիւնը փախարէի կը համարի որ Անգլիոյ չափերը Կ. Պոսոյ մէջ գետնանի մը միջոցաւ ներկայացուին, և աւելցուց թէ Լորտ Տէրպի առ ժամանակեայ կարգադրութեան մը խնդիրը տակաւին կը քննէ :

Պ. Պըրը ըսաւ թէ Արիւստուպոսոյ շրջակայները պատահած խռովութիւնք չափազանցօրէն պատմուած են :

Պ. Ֆալսէթ վաղը որոշում մը պիտի առաջարկէ Արեւելեան խնդրոյն վրայ : Լորտերուն ժողովին մէջ Լորտ Տէրպի ըսաւ թէ սկզբնական դաշնագրին պատճէնն և անոր ստորագրուելուն պայմանները կառավարութեան քննութեանը յանձնուած են :

Փարիզ 22 մարտ. Իկնաթիէվ զօրավարն հոս հասաւ :

Լոնտոն 22 մարտ. Սկզբնական դաշնագիրը կնքուելէ առաջ Անգլիոյ կառավարութիւնը կը խընդրէ որ Ռուսիա բացօթյա կերպիւ յիշէ իւր գործերն արձակելու հասանութիւնը :

Լրագիրը կրնն թէ տէրութիւնը պիտի հրաւիրեն Ռուսիոյ և Թուրքիոյ կառավարութիւններն որ երկուքն ալ միանգամայն իրենց գործերն արձակեն :

Լոնտոն 22 մարտ.

Օսմ. Գոնա.	12 9/16
Փոս.	1865 14 1/4
	1869 13 1/2
	1871 —
	1872 22 3/4
	1873 12 7/8
Եղիպոտ.	50 7/8
Անգլ. Գոնա.	96 1/2

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Օսմանեան երեսփոխանաց ժողովը հինգշաբթի օրն առաջին դռնբաց նիստն ըրաւ :

Կէս օրը քառօրէ անցած՝ 70 ի չափ երեսփոխանք ներկայ ըլլալով, նախագահ Ալմէթ վէֆիգ էֆէնդին ատենանք բացաւ :

Նախարարաց նստարանին վրայ ներկայ էին Եպարքոսը, Ելուստից և Ներքին գործոց նախարարներն, և մաքրատանց վերապետս Գիւտի փաշան :

Դեսպանաց օթեակին մէջ Ռուսիոյ և Գերմանիոյ առաջին թարգմանները միայն ներկայ էին :

Իսկ իմբագրաց օթեակը բաւական լի էր :

և ոչ այլ ինչ. բայց կան շատերուն մէջ շնորհիւ մեր եկեղեցականաց անդուլ ջանից՝ Սրբազան պատմութիւն, Եկեղեցական պատմութիւն և այլն : Կը հարցնեմք որ և է ուղիղ դատողութեան տէր անձի. Հայ տղու մը համար ո՞րն աւելի կարեւորութիւն ունի, Սրբազան պատմութիւնը, որ վերջապէս, ներսի մեզ ըսել, Հրէից պատմութիւնն է, և թէ ազգային մայրենի պատմութիւնը. — ո՞րն աւելի կենսական է Հայ տղու մը համար, գիտնալ թէ Հրեայը կարմիր ծովէն ինչպէս անցան, և թէ ոչ Բագրատունեաց կամ Ռուբինեանց Բագրատունեաց թիւն ինչ պատճառներով կործանեցաւ, Հոգ չէ. թող սրբազան պատմութիւն ալ դաս տան, բայց միթէ Հայոց պատմութիւնը, միթէ Ընդհանրապատմութիւնն արտաքսուած են աստոր համար գաղութներէն : Ռուսաստանի Հայոց չհաւնողները թո՛ղ տեսնեն Ս. Կաթողիկոսին Հայ ծխական դպրոցներու համար կարգադրած բոճկրամը, որոյ մէջ Պատմութիւն և բնական գիտութեանց սկզբունքները առ հասարակ ամենուն համար սովորողական ընդունուած են :

Մեքեայի յաջորդ Բեք

զատիկ լիցիտացիոնային պաշտոնումը, վե իրաւ տողաւուն իւր սենեակի մարտնչին իսկիւնտար կիւնիւ նիգամը վեճիկէ անպարկէրին տեղիքինէ միւ պաշտէրէթ օրունումը օլմալիէ՝ էսհապը թալինաթըն տօքսան իքի սենեակին տէն հէր նէ մըրաար էրգաք վե սայիր մաթմուլը վար իսէ, այնէն թալինաթը արմաք իսթէյէնթիքին տեղը միւտ տէթի կէշէր իսէ՝ մաթմուլիքիքին իսթիհալի, վե տեղը միւտտէթի կէշէր իսէ՝ մաթմուլիքիքին պէտէյէն ալաւաքէրէ մալի միքի օլմաք իւզրէ իւան օլունուր :

8 մարտ 1877

Պապը Սէրասքէրի

Ասաքիքի Շահանէ էլպիսէ անպաւը իչին մուպայիս օլունումը 8000 ատէտ ինկիլթէրա նէֆէր չուհասըն տան մամուլ շնէլիք չուհասը անպաւը մէղքիւր իչին մուպայիս օլունում ինկիլթէրա նէֆէր չուհասընէ էվաթքընա վե մէմհալիքին մաթմուլը պուլունան նուամանիքին հէր վեճիկէ մուլապը օլմաք վե թարիքի քօթիթը րաթմոտան իթիպարէն պիր հաթիթա նիհայէթիքին քաւաթ թէսլիմ քըլըն մաք վե պահասը մաքպուլ սենեակի վիրուտինտէ սիմ մէհիտիքէ օլարաք վե սիմ մէհիտիքէ վէրիւմէտիքի հալտէ փիւնաթ փիլաթըլա պիլհիսապ ֆարքուլա պէրապէր քալիմէ օլարաք պէր վեճիկէ փէշին Նիգամիքէ իսպիլիքին տէն վէրիլիքէ շարթըլա պէհէր ա տէտի 4 տէտ սիմ մէհիտիքէ իլէ 3 տէտ սիմ մէհիտիքէ չէրիէլիքին օլարաք թալիսի էօհաթիքին օլուպ մարտը րումիքին օն իքիլիքին ճոււմ էրթէսի կիւնիւ դարաքը գաթիքի վէրիլիքէյինտէն, իթա իթմէյէ թալիսի օլանլարըն էվիլի մէղքի րաթ ճարի Շուրալի ասքէրիքէ կէլմէլէրի :

9 մարտ 1877

Պապը Սէրասքէրի 1

Միւնստանին Մաղազան դանուած ու

ՓԱՆԱՍԷ

կուլում զաւի գեղը բոլորովին խտտեղէններէ բաղադրուած ըլլալով թէ ներսէն և թէ դուրսէն կը դործածուի ու չարմաթիւն ցաւեր ու հիւանդութիւններ շուտով կը բռնկէ, ինչպէս որ վաղ յիշուած է :

Ամէն տեսակ ֆոլի, Ստամբուլի Մէլլէրի կամ Աղիքներու ցաւեր ու նաև թանչը, ֆօլէրա և այլ ամառուան հիւանդութիւններ ունեցողները աս գեղէն խմելու են հետեւեալ կերպով, կէս գաւաթ ջուրի մէջ դիր պուրի դրգալէն աւելի շաքար, վըրան լեցուր անուշի դրգալ մը փանսէ, աղէկ մը խառնէ ու խմէ կոկորդի հիւանդութեանց և Ուռեցքի համար դեղը վերոյիշեալ կերպով պատրաստէ ու ժամը կամ երկու ժամը հեղ մը մէկ կամ երկու անուշի դրգալ այն բաղադրութեան խմէ :

Յօդադատի (Րիւմաթիզմ), Ուրի ցաւի, Ստամբուլի ու տեսակ տեսակ կուսկի ցաւերու համար դուրսէն փանստէ քսելով աղէկ մը շիւրու է : Աղուայի ցաւի համար քիչ մը բամպակի փանստէի մէջ թաթիլելով ցաւած աղուային վրայ դնելու է :

Ամէն առէն երբոր ցաւի մը համար դուրսէն փանստէ քսել հարկըլայ, եթէ քիչիկ մ'ալ խմելու աւելի շուտ բռնկուիլին կըլլայ :

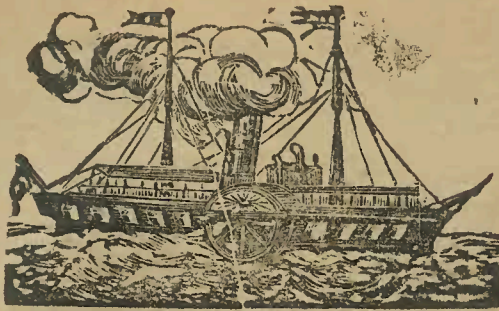
Կարմնոյն այրուած կամ ճմլուած տեղերը բռնկելու համար վտանգը պատահածին պէս փանստէն վրան աղէկ մը լեցունելու է : Դանակով և ուլի կարուած վերքերը բռնկելու համար արինը չի սրբած շուտով մը վէրքը կապելու և կապին վրայէն փանստէ լեցունելու է մինչև որ լաւ մը թրջի : Փանստէն նաև արեան շրջանը կարագալընէ ու բոլոր բնութիւնը կը զօրացունէ :

Այս գեղին օգտակարութեանը վրայ երկարօրէն գրել աւելորդ կը համարինք : Գործածողները զ'այն միշտ կը դովեն, ուղղորդ կրնայ անձամբ փորձել, գինն ածան է :

Կը ծախուի Միւնսթըն և Ընկեմ Բիւրճ Սմիթիլիքան վաճառատունը որ ՚ի Ղալաթիա կուստանդնուպօլտոյ :

Շինողն է

CURTIS ET BROWN
NEW YORK

ՇԻՐԻԷԹԻ ԽԱՅՐԻԷԻ ՇՈԳԵՆԱԻՆԵՐՈՒՆ ԵՐԹԵԻԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

1877 ՄԱՐՏ 1 ԵՐԵՎԱՆԻ ՕՐԵՆ ՍԿՍԵԱԼ

ՄԻՆՁԵՆԻ ՄԱՐՏ 31

ԿԻՐԱԿԻ ՕՐԵՐԸ ԲԱՆՈՂ ՇՈԳԵՆԱԻՆԵՐԸ

Իսթիքէն էլմալ շաֆէնաշէրէ

1	Ելնիմաշալէն, Պէյիւք, Թարապ, Ելնիք, Սիլէն, Պոյաճ, Բ. Հիսար, Պէյիւք, Արնալ, Օրթաք, Պէլիկ :
4 15	Արնալաքէյէն, Գուրուչ, Օրթաք, Պէլիկ, Գալաթ :
4 15	Պէյիւք, Բաշապ, Գանլ, Բ. Հիսար, Գանտ, Վանիք, Չէնիկ, Պէյիւք, Գուրուչ, Գալաթալ :
2	Բ. և Բ. Գալաթէն, Մէղարապ, Պէյիւք, Թարապ, Ելնիք, Ելմիլ, Բ. Հիսար, Պէյիւք, Արնալաքէյ, Գուրուչ, Օրթաք, Պէլիկալ :
3 45	Պէյիւք, Թարապ, Պէյիւք, Բաշապ, Գանլ, Բ. Հիսար, Գանտ, Վանիք, Չէնիկ, Պէյիւք, Գուրուչ :
3 45	Մէղարապ, Պէյիւք, Թարապ, Ելնիք, Սիլէն, Ելմիլ, Բ. Հիսար, Պէյիւք, Արնալաքէյ, Գուրուչ, Օրթաք, Պէլիկալ :
5 30	Ելնիք, Պէյիւք, Թարապ, Ելնիք, Պոյաճ, Բ. Հիսար, Արնալ, Պէյիւք, Օրթաք, Պէլիկալ :
6 30	Ելնիք, Պէյիւք, Թարապ, Պէյիւք, Ելնիք, Ելմիլ, Գանլ, Բ. և Բ. Հիսար, Գանտ, Արնալ, Չէնիկ, Պէյիւք, Օրթաք, Գուրուչ, Գալաթալ :
8	Պէյիւք, Վանիք, Արնալ, Պէյիւք, Օրթաք, Գուրուչ, Պէլիկալ :
8 15	Բ. և Բ. Գալաթէն, Մէղարապ, Պէյիւք, Թարապ, Պէյիւք, Ելնիք, Սիլէն, Պոյաճ, Բ. Հիսար, Պէյիւք, Արնալաքէյ, Օրթաք, Պէլիկ :
8 45	Պէյիւք, Պէյիւք, Բաշապ, Գանլ, Բ. Հիսար, Գանտ, Վանիք, Չէնիկ, Պէյիւք, Գուրուչ, Գալաթ :
10 15	Ելնիք, Պէյիւք, Թարապ, Ելնիք, Ելմիլ, Բ. Հիսար, Արնալ, Գուրուչ, Օրթաք, Պէլիկալ :

Կաթնալէն էլմալ շաֆէնաշէրէ

2	Պէլիկալ, Օրթաք, Գուրուչ, Արնալ, Պէյիւք, Բ. Հիսար, Պոյաճ, Ելնիք, Թարապ, Պէյիւք, Մէղարապ :
2 45	Գալաթալ, Իսկ, Պէլիկ, Գուրուչ, Օրթաք, Պէյիւք, Արնալ, Գանտ, Բ. և Բ. Հիսար, Գանլ, Ելմիլ, Ելնիք, Պէյիւք, Թարապ, Պէյիւք, Ելնիք :
3 45	Պէլիկ, Սրթաք, Արնալ, Պէյիւք, Բ. Հիսար, Ելմիլ :

Այս րազիլը շաքարի երեք անգամ կը հրատարակուի, երեքշաբթի, հինգշաբթի եւ շաբաթ օրերը, Բամանդաղարութեան տեղերն են Ղալաթիա Կանալքէրար ճառախոյ թիւ 198, Նորո իսկ Մաթիի խմբագրատունը :

Իսկ գաւառաց մէջ հետեւեալ հոյսարածուաց սենեակները :

ԻՋԻԲԻ. Ստիփան աղա Տէտէան, ՆԻԿՈՄԻԻԱ. Խոսրով էֆ. Էսկիճեան, ՊՐՈԻՍԻԱ. Սահիփան աղա Թանկէրեան, ԹԵԲԵՐՏԱԿ. Յովակիմ աղա Ուզունարդեան, ՅՐԱՊԻՃՈՆ. Խաչատուր Բաղդէմեան, ԿԱՐԻՆ. Կարապետ աղա Նաթանեան, ՄՈՒՇ. Միկայիլ աղա Փօթիկեան, ԵԱՇ. Մ. աղա Խաչիկեան, ՅՈՒՐԵԱՆ. Ֆէրիտ աղա Ս. Ֆէրիտեան, ԵՐԶՆԿԱՅ. Թադէոս աղա Բաղդէմեան, ՍԻՎԻԷՆԻՍԻԱ. Սրբ. Տ. Ռուբէն, Ուրիշ քաղաքներէ ստորագրուի ուղղորդներն աս տեղերէն մէկուն հետ կրնան թղթակցիլ :

ԽՄԱՂԻԻ—ՏՆՈՐԷՆ

Կ. Ս. ԻՌԻՒՆԵԱՆ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՄԱՍԻՍ ԼԻՍԳՐՈՑ

ՂԱՄԱԹԻԱ ՆՈՐՈ ԽԱՆ

Սիլէն. Ելնիք, Բարապ, Պէյիւք, Մէղարապ, Ելնիք, Պոյաճ :

4 45	Իսկիւտար, Գուրուչ, Պէյիւք, Վանիք, Գանտ, Բ. Հիսար, Գանլ, Բաշապ, Պէյիւք, Պէյիւք :
5 15	Պէլիկալ, Օրթաք, Արնալ, Բ. Հիսար, Ելմիլ, Ելնիք, Պէյիւք, Թարապ, Պէյիւք, Մէղարապ, Գալաթ :
6 30	Իսկիւտար, Պէլիկ, Գուրուչ, Օրթաք, Պէյիւք, Չէնիկ, Արնալ, Պէյիւք :
8 30	Պէլիկալ, Օրթաք, Արնալ, Բ. Հիսար, Պոյաճ, Ելնիք, Թարապ, Պէյիւք, Ելնիք :
10 15	Պէլիկալ, Օրթաք, Արնալ, Պէյիւք, Բ. Հիսար, Ելմիլ, Ելնիք, Թարապ, Պէյիւք, Մէղարապ, Գալաթ :
10 30	Գուրուչ, Պէյիւք, Չէնիկ, Վանիք, Գանտ, Բ. Հիսար, Գանլ, Բաշապ, Պէյիւք, Պէյիւք, Ելնիք :
11	Պէլիկալ, Օրթաք, Գուրուչ, Արնալ, Պէյիւք, Բ. Հիսար, Ելմիլ, Ելնիք, Թարապ, Պէյիւք :
11	Գալաթալ, Գուրուչ, Պէյիւք, Չէնիկ, Վանիք, Բ. Հիսար, Գանլ, Բաշապ, Պէյիւք :
11 35	Պէլիկալ, Գուրուչ, Օրթաք, Պէյիւք, Չէնիկ, Արնալ :
12	Պէլիկալ, Օրթաք, Գուրուչ, Արնալ :

ԻՍԿԻԻՏԱՐ ԲԱՆՈՂ ՇՈԳԵՆԱԻՆԵՐԸ

Իսթիքէն Կաթնալ		Կաթնալէն Իսթիքէն	
Ժամ	Ժամ	Ժամ	Ժամ
1	7	1 45	8
1 30	8 15	1 40	8 30
2	8 45	2 15	9 5
2 30	9 20	2 45	9 35
3	9 50	3 10	10
3 30	10 5	3 45	10 25
4	10 30	4 15	10 45
4 30	10 50	4 45	11 40
5	11 15	5 15	11 35
5 35	11 35	6 5	11 45
6 15	12	6 45	12 5

ԿԻՐԱԿԻ ՕՐԵՐԸ

Իսթիքէն Կաթնալ		Կաթնալէն Իսթիքէն	
Ժամ	Ժամ	Ժամ	Ժամ
1 45	7	1 45	7
1 45	8 15	1 45	8 15
2 15	8 50	2 15	9
3	9 25	3	9 30
3 40	10	3 40	10
4 15	10 30	4 15	10 35
5	11	5	11 5
5 35	11 30	5 30	11 35
6 15	12	6 15	12 5

ՀՐԻՆԷՆԻ ԳԵՄ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԻՒՆ

NORTH BRITISH AND
MERCANTILE
INSURANCE COMPANY

ՆՈՐԹ ԲՐԻԹԻՇ ԵՆՏ ԵՐԵՎԱՆԻ
ՀԱՅԵՐԵՆԻ ԵՎ ԵՎԵՐԵՆԻՆԻ
ԶԻՆԵՐԵՆԻՆԻ ԱՅԷ. ԼԵ.

Բաժանորդագրեալ գումար շ. 2,000,000
Վճարեալ գումար շ. 250,000
Պահեստի գումար հրդեհ. 1,040,744-1,290,744
Հի ճիւղէն գոյացեալ 1875ին հրդեհի զուտ հասոյթը 917,178

Ստորագրեալ իրենց բաղմաթիւ յաճախորդաց և այս քաղաքի ընդհանուր հասարակութեան կը ծանուցանեն որ իրենց վերոյիշեալ երկու ընկերութեանց միացեալ գործակատար ընտրուած ըլլալով, այնպիսի դրութեան մը մէջ կը գտնուին որով հրդեհի դէմ ապահովութեան մեծ գիւրութիւններ կը մատուցանեն :

Ապահովութեան կարգադրութիւնները կը բաղկանան երկու ընկերութեանց ղ ղ համամատական բաժանումէ մը, և այսպիսի ապահովութեան և գիւրութեան աւելանալուն ընկերութիւնն տը կրնայ աւելի մեծագումար ապահովութիւն բռնողներու ինքզինքն երկայացունել :

Գրեթէ ամեն կարգի վտանգաւոր ապահովութիւն կրնան ընդունուիլ ինչպէս Բերայի Ղալաթիոյ և Պոլսոյ մէջ, նոյնպէս մօտակայ քաղաքները գիւղերը և դաւառները :

Գինեւուն և աւելի մանրամասն տեղեկութեանց համար պէտք է զիմեջ Միացեալ ընկերութեանց գրասենեակը Ղալաթիոյ Բէրլէմալ քաղաքի մօտ Կաթանի իսկ թիւ 8 :

NORTHERN
ASSURANCE COMPANY

ՆՈՐԹ ԶԵՐՆ
ՀԱՅԵՐԵՆԻ ԵՎ ԵՎԵՐԵՆԻՆԻ
ԶԻՆԵՐԵՆԻՆԻ ԱՅԷ. ԼԵ.

Բաժանորդագրեալ գումար շ. 2,000,000
Վճարեալ գումար շ. 150,000
Պահեստի գումար հրդեհ. 380,000-530,000
Հի ճիւղէն գոյացեալ 1875ին հրդեհի զուտ հասոյթը 917,178

Ստորագրեալ իրենց բաղմաթիւ յաճախորդաց և այս քաղաքի ընդհանուր հասարակութեան կը ծանուցանեն որ իրենց վերոյիշեալ երկու ընկերութեանց միացեալ գործակատար ընտրուած ըլլալով, այնպիսի դրութեան մը մէջ կը գտնուին որով հրդեհի դէմ ապահովութեան մեծ գիւրութիւններ կը մատուցանեն :

Ապահովութեան կարգադրութիւնները կը բաղկանան երկու ընկերութեանց ղ ղ համամատական բաժանումէ մը, և այսպիսի ապահովութեան և գիւրութեան աւելանալուն ընկերութիւնն տը կրնայ աւելի մեծագումար ապահովութիւն բռնողներու ինքզինքն երկայացունել :

Գրեթէ ամեն կարգի վտանգաւոր ապահովութիւն կրնան ընդունուիլ ինչպէս Բերայի Ղալաթիոյ և Պոլսոյ մէջ, նոյնպէս մօտակայ քաղաքները գիւղերը և դաւառները :

Գինեւուն և աւելի մանրամասն տեղեկութեանց համար պէտք է զիմեջ Միացեալ ընկերութեանց գրասենեակը Ղալաթիոյ Բէրլէմալ քաղաքի մօտ Կաթանի իսկ թիւ 8 :